

MARSI ATTILA

(Eötvös Loránd Tudományegyetem)

A szarmata kori sírok bolygatottsága mint módszertani probléma

A szakmában széles körben ismert tényállás, hogy a szarmata kori (Kr. u. 1–4. század) temetkezések nagy része ki volt téve valamiféle utólagos manipulációnak, bolygatásnak a Kárpát-medencében. A jelenség, amelyre általában, leegyszerűsítően csak sírrablásként szoktak a korszak kutatói hivatkozni, nagyban megnehezíti a megbízható régészeti következtetések meghozatalát. Az előadás első fele elsősorban annak bemutatását tűzi ki célul, hogy a bolygatás milyen szerteágazó és mélyreható kutatási nehézségeket okoz a korszak temetkezéseinek vizsgálatakor. Igyekszem társadalomrégészeti példákon keresztül rámutatni arra is, hogy milyen régészeti módszerek lehetnek azok, amelyeket bolygatás okozta információvesztés ellenére is érdemes lenne elvégezni. Az előadás ennek megfelelően kitér a bolygatatlanul hagyott sírok és sírzónák, illetve a bolygatás által kevésbé érintett rítuselemek (árokkeret, sírok mérete) vizsgálatában rejülő lehetőségekre és buktatókra is.